

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci žalobkyně: **D. T.**, zastoupená Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem, se sídlem Masná 8, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2004, č. j. DSH/12396/03/Me, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 12. 2006, č. j. 58 Ca 23/2004 - 32,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 12. 2006, č. j. 58 Ca 23/2004 - 32, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje z 8. 3. 2004, č. j. DSH/12396/03/Me, bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Bohumín, odboru dopravy, z 10. 11. 2003, č. j. OD/2339/OD/2003/Kry, na jehož podkladě bylo odňato řídicí oprávnění skupiny „M, B“ zapsané v řídicím průkazu série AP, evidenční číslo X, vydaném na jméno D. T., z důvodu sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, která byla výše jmenované uložena na dobu 20 měsíců rozhodnutím Městského úřadu Orlová, odboru dopravy, z 20. 2. 2003, č. j. OD/PŘ/100/03/Vel, které bylo v rámci odvolacího řízení potvrzeno rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje z 16. 7. 2003, č. j. DSH/3739/03/HA, a nabylo právní moci dne 28. 7. 2003. V odůvodnění svého rozhodnutí odvolací správní orgán (dále též „žalovaný“) uvedl, že řídicí oprávnění bylo žalobkyni odňato na základě pravomocného rozhodnutí o uložení sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v souladu se zákonem. Argumentace žalobkyně, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu potvrzující uloženou sankci nemohlo nabýt právní moci za využití § 24 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, se jeví být žalovanému jako účelová, zejména z důvodu zjevného vyhýbání se převzetí avizované poštovní zásilky určené do vlastních rukou. Bylo poukázáno na to, že s uvedenou argumentací

žalobkyně se již správní orgán I. stupně vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí o odnětí řídicího oprávnění žalobkyni, kdy není důvod nevěřit údajům, které jsou obsaženy ve sdělení pošty ohledně doručení zásilky do vlastních rukou. Předmětná zásilka byla uložena na poště Ostrava 39 dne 23. 7. 2003 a o uložení zásilky určené do vlastních rukou s dodejkou byl adresát vyzvořen v souladu s poštovním řádem. Samotné převzetí zásilky dne 4. 8. 2003, zjevně po uplynutí prekluzivní lhůty, nemá vliv na možnost uplatnění fikce doručení v souladu s § 24 odst. 2 správního řádu. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 16. 7. 2003, č. j. DSH/3739/03/HA, tedy podle názoru žalovaného skutečně nabylo řádné právní moci dne 28. 7. 2003.

Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, v níž namítá, že rozhodnutí správního orgánu o uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel nemohlo nabyt právní moci dne 28. 7. 2003, ale ve skutečnosti bylo doručeno dne 4. 8. 2003, tedy po uplynutí zákonné jednorozhodné lhůty stanovené k projednání přestupku. Rozhodnutí o uložení sankce se tedy mohlo stát pravomocným nejdříve dne 4. 8. 2003, tedy již po uplynutí zákonem stanovené prekluzivní lhůty jednoho roku. Žalobkyně proto vychází z toho, že napadené rozhodnutí je nezákonné, když bylo vydáno na základě jiného nezákonného rozhodnutí (rozhodnutí o přestupku vydaného po uplynutí zákonné lhůty), proto již nemohlo být vůbec vydáváno, a pokud přesto vydáno bylo, je i toto rozhodnutí nezákonné a jako takové nemůže vyvolat žádné právní účinky. Proto navrhla, aby bylo soudem zrušeno a jí přiznány náklady řízení.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem č. j. 58 Ca 23/2004 - 32 ze dne 6. 12. 2006 tak, že rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje z 8. 3. 2004, č. j. DSH/12396/03/Me, zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku se krajský soud zabýval otázkou doručení rozhodnutí odvolacího správního orgánu ve věci uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel žalobkyni. Shledal přitom důvodnou námitku žalobkyně, že při doručování zásilky nebyl dodržen postup předepsaný správním řádem a poštovním řádem, konkrétně, že pošta nepředala zástupci žalobkyně zásilku v den, kdy byla poště doručena (tj. 23. 7. 2003) a že ji ani vhodným způsobem nevyrozuměla o uložení písemnosti v místě příslušné provozovny držitele poštovní licence. Z výpovědi svědkyně, bývalé pracovnice advokátní kanceláře zástupce žalobkyně, bylo zjištěno, že běžnou praxí bylo přebírání poštovních zásilek přímo u poštovní přepážky od pracovnice pošty, aniž by se postupovalo zákonem stanoveným způsobem. Přestože mezi advokátní kanceláří a poštou byl tento postup dohodnut, nemůže podle názoru krajského soudu být k tíži účastníka řízení. Pro tvrzení žalobkyně (resp. zástupce žalobkyně) o způsobu doručování podle krajského soudu svědčí i to, že podle úhrnného dodacího lístku doporučených zásilek ze dne 30. 7. 2003 si pracovnice pošty tyto dne 30. 7. 2003 vyzvedla. Pokud u pošty byla od 23. 7. 2003 uložena písemnost, bylo povinností pošty učinit záznam, proč tohoto dne nebyla převzata i tato písemnost. Z tohoto hlediska měl žalovaný možnost dokazování úhrnným dodacím lístkem z 24. 7. 2003, který by mohl tuto teorii buď vyvrátit nebo podpořit. Krajský soud tento důkaz k dispozici neměl (pošta jej k žádosti soudu již nedohledala), z fotokopie založené ve správním spisu potřebné údaje zjistit nemohl. Podle názoru krajského soudu pošta v daném případě nedodržela postup podle § 24 odst. 2 správního řádu, nelze proto považovat podkladové rozhodnutí za doručené v zákonné lhůtě. Krajský soud proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zrušil pro nezákonnost a podle odst. 4 citovaného ustanovení věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že právním názorem, který vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán.

Proti rozsudku krajského soudu podal kasační stížnost žalovaný z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Nezákonnost rozhodnutí krajského soudu spatřuje žalovaný

ve zrušení rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s., přestože k takovému zrušení nebyl dán důvod. Žalovaný se podrobně vyjadřuje k otázce doručení rozhodnutí správního orgánu o uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel žalobkyní, přičemž se neztotožňuje se závěrem krajského soudu, že pokud u pošty byla od 23. 7. 2003 uložena písemnost, bylo povinností pošty učinit záznam, proč tohoto dne nebyla převzata i tato písemnost. Tento závěr nemá oporu v právních předpisech, neboť není povinností pošty nutit adresáta převzít uloženou písemnost, kterou si sám nevyžádá, přestože byl o jejím uložení vyrozuměn. V daném případě samotná skutečnost, že předmětné rozhodnutí o přestupku si adresát vyzvedl až dne 4. 8. 2003, nasvědčuje tomu, že o uložení zásilky věděl, a podle názoru žalovaného tak učinil až uvedeného data zcela úmyslně a účelově ve snaze docílit zániku odpovědnosti za přestupek. Touto skutečností se krajský soud blíže nezabýval, nezjišťoval, jak se o uložení zásilky adresát dozvěděl a jak tedy vůbec došlo k tomu, že si ji vyzvedl. K otázce dokazování úhrnným dodacím lístkem ze dne 24. 7. 2003 má žalovaný za to, že důkazní břemeno je na straně žalobkyně, nikoli na straně žalovaného, jehož povinností není vyvracet „teorie“ žaloby, a tedy mu nemůže být kladeno k tíži, že tak nečiní. Žalovanému taktéž není jasné, jakým způsobem by měl zajistit požadované podklady, kdyby tato povinnost byla na jeho straně, když tento důkaz na soudní výzvu pošta již ve svých archivech nedohledala. Ve spise je uložení doručení rozhodnutí o přestupku náležitě doloženo a i krajský soud konstatoval, že doručenka má povahu veřejné listiny za předpokladu, že má všechny náležitosti doručenky, a skutečnosti tam uvedené platí, dokud není prokázán opak, přičemž k prokázání těchto tvrzení je účastník povinen nabídnout důkazy. Žalobkyně přitom v řízení neprokázala, že údaje na doručence neodpovídají skutečnosti.

Žalovaný pak konečně opakoval to, co již uvedl ve svém vyjádření k žalobě, že předmětem řízení ve věci odvolání proti rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění není zkoumat zákonnost rozhodnutí o přestupku, kterým byla uložena pokuta a zákaz činnosti, ale pouze to, zda byly naplněny podmínky podle § 96 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o odnětí řídičského oprávnění. Taktéž předmětem soudního přezkumu zde nebyla zákonnost rozhodnutí o přestupku, ale rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění. Rozhodnutí o přestupku bylo na místě zkoumat pouze z hlediska, zda zakládá důvod pro odnětí řídičského oprávnění a zda se jedná o pravomocné rozhodnutí. I kdyby soud dospěl k závěru, že toto rozhodnutí nebylo účastníkovi řízení doručeno ve lhůtě pro trvání odpovědnosti za přestupek, nemůže tvrdit, že nebylo doručeno vůbec, a pominout, že se tak stalo dne 4. 8. 2003. Jako takové je tedy v právní moci, neboť bylo nepochybně oznámeno a nelze se proti němu odvolat. Uplynutí lhůty pro trvání odpovědnosti za přestupek nemá na nabytí právní moci rozhodnutí vliv, pouze na zákonnost takového rozhodnutí. Aby bylo možno zpochybnit zákonnost rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění, muselo by být předcházející pravomocné rozhodnutí o přestupku zrušeno, a to ať už cestou mimořádných opravných prostředků, nebo správní žaloby. Vzhledem k tomu, že tento právní stav nenastal, nebyl možný jiný zákonný postup než žalobkyni odejmout řídičské oprávnění z důvodu uložení zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

Žalovaný má za to, že výše uvedené právní otázky byly krajským soudem posouzeny nesprávně a toto nesprávné posouzení jako důvod zrušení rozhodnutí žalovaného vede k nezákonnosti tohoto rozsudku. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a žalovaný výslovně namítá důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že je důvodná.

Ze správního spisu vyplývá, že rozhodnutím Městského úřadu Orlová, odboru dopravy, ze dne 20. 2. 2003 byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. s) zákona č. 200/1990 Sb. a přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi podle § 30 odst. 1 písm. i) uvedeného zákona, čímž porušila ustanovení § 4 písm. a), b) a § 5 odst. 1 písm. s), odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. a spáchala tak přestupek podle § 22 odst. 1 písm. s) a § 30 odst. 1 písm. i) zákona č. 200/1990 Sb., za což jí byly uloženy sankce, a to pokuta ve výši 12 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 20 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo změněno rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 16. 7. 2003, pouze pokud jde o upřesnění přestupku, jehož se žalobkyně dopustila a dále byla změněna právní kvalifikace přestupku; jinak zůstalo napadené rozhodnutí nezměněno. Mezi účastníky je nepochybné, že uvedené rozhodnutí nabylo právní moci, žalobkyně pouze zpochybňuje den právní moci vyznačený správním orgánem (den 28. 7. 2003) poukazem na to, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu bylo doručeno jejímu zástupci až dne 4. 8. 2003. To však nemění nic na tom, že uvedené rozhodnutí nabylo právní moci, přičemž žádný z účastníků netvrdí, že by došlo ke zrušení rozhodnutí cestou správní žaloby nebo cestou mimořádného opravného prostředku.

Na základě uložení trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel rozhodl Městský úřad Bohumín, odbor dopravy, dne 10. 11. 2003 o odnětí řídicího oprávnění žalobkyni (§ 94 odst. 1 písm. c/ zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném v době rozhodování správního orgánu). Toto rozhodnutí pak bylo potvrzeno rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 8. 3. 2004. S žalovaným lze souhlasit v tom, že v řízení o odnětí řídicího oprávnění bylo na místě zkoumat pouze to, zda je zde pravomocné rozhodnutí ukládající trest spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Krajský soud pak měl přezkoumávat napadené rozhodnutí správního orgánu pouze z těchto hledisek a nebylo důvodu posuzovat, zda rozhodnutí o přestupku bylo projednáno ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku ve smyslu § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. Krajský soud však takto nepostupoval, protože z odůvodnění jeho rozsudku vyplývá, že se vůbec nezabýval zákonností rozhodnutí o odnětí řídicího oprávnění, ale pouze se vyjadřoval k otázce, kdy bylo rozhodnutí odvolacího správního orgánu o přestupku doručeno zástupci žalobkyně, což je v řízení o přezkoumání rozhodnutí o odnětí řídicího oprávnění zcela nepodstatné za situace, kdy je nepochybné, že rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci.

Vzhledem k tomu, že krajský soud se v odůvodnění svého rozsudku vůbec nevyjádřil k otázce zákonnosti rozhodnutí o odnětí řídicího oprávnění žalobkyni, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Pokud pak krajský soud uvádí, že žalovaný je vázán jeho právním názorem, není vůbec zřejmé, jaký právní názor krajský soud ve věci zaujal.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k tomu, že kasační stížnost je důvodná a že jsou dány důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. uplatněné žalovaným. Rozhodnutí krajského soudu bylo proto zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud rozhodne v novém řízení i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, jak mu ukládá § 110 odst. 2 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu